

Pandémia ochorenia COVID-19 – Aktuality v oblasti daní

Dňa 4. apríla 2020 bol v Zbierke zákonov Slovenskej republiky publikovaný zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 ("**Zákon**"). Zákon nadobudol účinnosť dňom jeho vyhlásenia, teda 4. apríla 2020, a zaviedol aj niekoľko zmien vo vzťahu právam a povinnostiam vyplývajúcim z daňovoprávných a účtovných predpisov.

Podľa našich informácií ide o prvý predpis z viacerých, pričom jeho predmetom je riešenie tých najakútnejších procesných súvislostí.

Súhrn najvýznamnejších zmien pripájame nižšie:

A. Časový rozsah opatrení (obdobie pandémie)

Obdobie pandémie trvá od 12. marca 2020 až do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom vláda Slovenskej republiky odvolá mimoriadnu situáciu vyhlásenú v spojení s ochorením COVID-19 ("**Obdobie pandémie**").

Opatrenia podľa Zákona sa uplatňujú od 12. marca 2020 až do uplynutia najneskoršej lehoty podľa Zákona, pričom vláda je oprávnená uplatnenie týchto opatrení predĺžiť nariadením.

B. Všeobecné procesné zmeny

- **Podania** - Počas Obdobia pandémie je možné uskutočňovať podania elektronickými prostriedkami bez použitia zaručeného elektronického podpisu (t.j. aj obyčajným emailom) bez nutnosti tieto následne doručovať v listinnej podobe. Uvedené neplatí pre tzv. povinne formulárové podania (daňové priznania, kontrolné výkazy) ani na osoby, ktoré majú zákonom stanovenú povinnosť komunikovať so správcom dane elektronicky.
- **Zmeškanie lehoty** - Zmeškanie lehoty, ktorá uplynula počas Obdobia pandémie, sa odpustí, ak daňový subjekt zmeškaný úkon vykoná najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení Obdobia pandémie. To však neplatí pre podanie daňového priznania a platenie dane, kde sa uplatňujú osobitné pravidlá (viď nižšie). Zákon jednoznačne nerieši zmeškanie lehôt, ktoré sa nedajú odpustiť.
- **Doručovanie** – Počas Obdobia pandémie sa uplatňuje osobitný prísnejší režim tzv. fikcie doručenia, kde sa písomnosť určená do vlastných rúk bude považovať za doručení okamihom uplynutia odbernej lehoty, a to aj keď sa adresát o doručení nedozvedel.
- **Daňové kontroly** – Lehoty na vykonanie daňovej kontroly sa môžu prerušiť na žiadosť daňového subjektu a tiež sa prerušujú priamo zo zákona, ak boli daňové kontroly začaté v priebehu Obdobia pandémie. Samotné daňové kontroly sa neprerušujú a nie je

vyľúčené, že správca dane bude niektoré kontrolné úkony vykonávať aj v priebehu Obdobia pandémie.

Daňová kontrola prerušená pred začatím Obdobia pandémie ostáva prerušená, aj pokiaľ počas Obdobia pandémie pominuli dôvody na jej prerušenie.

- **Zverejňovanie v zoznamoch** - Počas Obdobia pandémie Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky neaktualizuje zverejnený zoznam daňových dlžníkov, zoznam platiteľov dane z pridanej hodnoty, u ktorých nastali dôvody na zrušenie registrácie, a zoznam vymazaných platiteľov dane z pridanej hodnoty.
- **Prerušenie konaní** – Prebiehajúce daňové konania sa môžu prerušiť na žiadosť daňového subjektu a tiež sa prerušujú priamo zo zákona ak boli začaté v priebehu Obdobia pandémie.

Daňové konanie prerušené pred začatím Obdobia pandémie ostáva prerušené, aj pokiaľ počas Obdobia pandémie pominuli dôvody na jeho prerušenie.

Na základe vyššie uvedeného nie je možné prerušiť daňové konanie, v ktorom sa rozhoduje o vrátení daňového preplatku alebo uplatnenom nároku podľa osobitných predpisov, t.j. napríklad v konaní o žiadosti na vrátenie preplatku na dani z príjmov podľa zákona o dani z príjmov, konaní o vrátení nadmerného odpočtu podľa zákona o dani z pridanej hodnoty, atď.

Takéto konanie môže orgán príslušný na daňové konanie prerušiť rozhodnutím len vtedy, keď by sa tohto daňového konania musela zúčastniť aj iná osoba, napr. svedok, ktorého výpoveď je pre rozhodnutie dôležitá, avšak táto osoba so svojou účasťou z dôvodu pandémie nesúhlasí.

- **Zánik práva vyrubiť daň a premlčanie a zánik práva vymáhať daňový nedoplatok** – Počas Obdobia pandémie sa prerušuje plynutie lehoty na zánik práva vyrubiť daň, plynutie lehoty, v ktorej sa premlčuje právo na vymáhanie daňového nedoplatku a plynutie lehoty na zánik práva vymáhať daňový nedoplatok.
- **Daňový nedoplatok** - Za daňový nedoplatok sa nepovažuje dlžná suma dane (vrátane úroku z omeškania, úroku a pokuty), ktorej lehota splatnosti uplynie počas Obdobia pandémie a ktorú daňový subjekt zaplatí alebo odvedie do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení Obdobia pandémie.

Z textu Zákona vyplýva, že toto ustanovenie sa má vzťahovať aj na daň z pridanej hodnoty. Avšak s ohľadom na ostatné ustanovenia Zákona nie je zrejmé, či sa pri dani z pridanej hodnoty neuplatnia sankcie spojené s neskoršou úhradou ani ako budú posudzované súvisiace trestnoprávne aspekty .

- **Daňové exekúcie** - Daňová exekúcia sa počas Obdobia pandémie odkladá.
- **Porušenie niektorých povinností počas Obdobia pandémie** – Ak počas pandémie uplynula lehota na podanie dodatočného daňového priznania, daňový subjekt sa zbaví zodpovednosti za jej zmeškanie, ak dodatočné daňové priznanie podá do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení Obdobia pandémie.

Sankcia za oneskorené zaplataenie alebo vybratie dane sa nevyrubí vo vzťahu k platbe dane z príjmov, ktorá sa stala splatnou v priebehu Obdobia pandémie a daňový subjekt túto zaplatí do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení Obdobia pandémie.

V prípade podania dodatočného daňového priznania sa však naďalej bude uplatňovať sankcia za obdobie od uplynutia lehoty na podanie riadneho daňového priznania do dňa začiatku Obdobia pandémie.

C. Zmeny v oblasti dane z príjmov

- **Lehota na podanie daňového priznania** – Ak posledný deň (štandardnej) lehoty na podanie daňového priznania k dani z príjmov uplynie počas Obdobia pandémie, táto lehota sa zo zákona predlžuje do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení Obdobia pandémie. V rovnakej lehote je daňový subjekt povinný daň aj zaplatiť.

Základnú zákonnú lehotu si môžu daňové subjekty predĺžiť oznámením doručeným správcovi dane pred jej uplynutím a to o najviac 3 kalendárne mesiace (6 kalendárnych mesiacov v prípade ak mal daňovník príjmy zo zdrojov v zahraničí) s výnimkou daňovníkov v konkurze alebo likvidácií, ktorí musia o predĺženie lehoty požiadať správcu dane. Zmena v tejto prechodnej úprave oproti štandardnej úprave v zákone o dani z príjmov spočíva v tom, že na podanie oznámenia a žiadosti nie je v zmysle osobitnej úpravy potrebné formulárové podanie a teda je možné ho doručiť správcovi dane aj zjednodušeným spôsobom (napr. email, viď vyššie).

V každom prípade, ak predĺžená lehota na základe oznámenia alebo rozhodnutia správcu dane uplynie v priebehu Obdobia pandémie, bude platiť všeobecná predĺžená lehota zo zákona.

- **Poukázanie tzv. 2% zamestnancom** - Vyhlásenie o poukázaní podielu zaplatenej dane z príjmov daňovníka, ktorému zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, vykonal ročné zúčtovanie, ktorého lehota na podanie uplynie počas Obdobia pandémie, možno podať do konca druhého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení Obdobia pandémie.
- **Hlásenie o vyúčtovaní dane** – Hlásenie zamestnávateľa o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti poskytnutých jednotlivým zamestnancom, ktorého posledný deň lehoty na podanie uplynie počas Obdobia pandémie sa podáva v lehote do konca druhého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení Obdobia pandémie a v tejto lehote je daň z príjmov aj splatná.
- **Ročné zúčtovanie** – Lehota na vykonanie ročného zúčtovania a výpočtu dane z príjmov, ktorá uplynie počas Obdobia pandémie, sa predlžuje do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení Obdobia pandémie.

D. Zmeny v oblasti dane z motorových vozidiel

Lehota na podanie daňového priznania a splatnosť dane z motorových vozidiel, ktorá neuplynula pred začatím Obdobia pandémie alebo začala plynúť počas Obdobia pandémie, sa považuje za dodržanú, ak sa podá daňové priznanie a zaplatí daň do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení Obdobia pandémie.

E. Zmeny v oblasti účtovníctva

- Počas Obdobia pandémie sa lehoty v oblasti účtovných predpisov považujú za dodržané, ak účtovná jednotka zmeškané povinnosti splní do konca tretieho kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení Obdobia pandémie, alebo do uplynutia lehoty na podanie daňového priznania pre daň z príjmov (viď vyššie) podľa toho, ktorá z lehôt uplynie skôr.

- Ak počas Obdobia pandémie účtovná jednotka nemohla objektívne splniť z personálnych alebo technických dôvodov povinnosti podľa zákona o účtovníctve z dôvodu negatívnych následkov pandémie, nepovažuje sa to za porušenie týchto povinností, ak účtovná jednotka tieto povinnosti splní do konca tretieho kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení Obdobia pandémie.
- Lehoty na uloženie pokuty podľa zákona o účtovníctve, ktoré začali plynúť pred začatím Obdobia pandémie a neuplynuli do začatia Obdobia pandémie sa predlžujú o Obdobie pandémie.

* * *

Situáciu stále sledujeme a nie je vylúčené, že vyššie uvedené opatrenia ešte budú podliehať zmenám v závislosti od legislatívneho vývoja. Radi Vám pomôžeme vyriešiť novovzniknuté otázky a vytvoriť v podniku priaznivejšie podmienky pre aktuálnu situáciu.

Ak máte akékoľvek otázky, prosím neváhajte sa s nami spojiť prostredníctvom kontaktných údajov uvedených v hlavičke alebo tiež priamo kontaktujte partnera bratislavskej pobočky PRK Partners, Miriam Galandovú (e-mail: miriam.galandova@prkpartners.com, tel.: +421 911 492 222).

Tento dokument nepredstavuje právne poradenstvo a má výlučne informačný charakter. PRK Partners ani žiadna z osôb pripravujúcich tento dokument nenesú žiadnu zodpovednosť za žiadne z rozhodnutí, prijatých na základe informácií obsiahnutých v tomto dokumente. Dovoľujeme si upozorniť, že tu uvedené informácie nemusia byť nutne aktuálne ani úplné.